

Persbericht

Evaluatie Toukomstpanel: geslaagd democratisch experiment

Ten Boer, 23 april 2021 - Het Toukomstpanel is tot dusver een geslaagd democratisch experiment. Dat blijkt uit het eerste deel van het evaluatieonderzoek van de Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool in Groningen dat Nationaal Programma Groningen vandaag gepubliceerd heeft. Het onderzoek gaat over het functioneren van het Toukomstpanel. Op basis van de ervaringen van het panel levert het aanbevelingen op voor de organisatie van toekomstige burgerpanels in ons land.

In januari 2021 presenteerde het Toukomstpanel zijn eindadvies over de investering van 100 miljoen euro voor Toukomst, een programma van Nationaal Programma Groningen. Met dit advies rondde het panel de opdracht af. Het Toukomstpanel bestond uit 20 Groningers, die door een notaris zijn geloot. Het panel adviseert het bestuur van Nationaal Programma Groningen welke ideeën het meest bijdragen aan de toekomst van hun provincie. Een uitdagend en ambitieus project, daarom besloten het panel en het bestuur van het nationaal programma om een evaluatieonderzoek te laten doen.

Uitkomsten

De onderzoekers concluderen het volgende:

- Het panel was gevarieerd qua woonplaats, leeftijd en beroep van de leden. Er namen wel meer mannen deel dan vrouwen en meer leden met een hogere opleiding.
- Het advies kwam tot stand via een intensief traject vanuit belangeloze inzet en een groot verantwoordelijkheidsgevoel van de 20 panelleden.
- De opgave was groot en complex en heeft veel gevraagd van de panelleden, tegelijk hebben zij het als zeer de moeite waard en leerzaam ervaren.
- Het Toukomstpanel heeft gewerkt volgens de regels van het programmakader van Nationaal Programma Groningen met de daarin opgenomen ambities en randvoorwaarden waaraan alle programma's en projecten moeten voldoen.
- Er ligt een gedragen advies, uiteraard zijn er ook leerpunten zo waren de panelleden bijvoorbeeld liever eerder bij Toukomst betrokken geweest.
- De panelleden maakten gebruik van de informatie die zij kregen van experts, maar verweerden zich ook tegen te veel beïnvloeding van hen.
- De panelleden en bestuurders maken zich zorgen over de ontvangst van het advies door gemeenteraden en Provinciale Staten en de implementatie van de projecten.
- Er is tijdens het proces goed gecommuniceerd over de werkwijze. Dit geldt ook voor het advies over de argumenten om projecten aan te nemen of te wijzen.
- De bijeenkomsten zijn professioneel begeleid, alle deelnemers konden hun stem inbrengen.
- Besluitvorming over de implementatie van het advies is opgenomen in de reguliere politieke structuren en processen.

De onderzoekers komen tot de eindconclusie dat het Toukomstpanel tot dusver een geslaagd democratisch experiment is dat relevante aanbevelingen oplevert voor toekomstige burgerpanels. Verder concluderen zij dat het online vergaderen vanwege de coronamaatregelen als lastig en minder fijn ervaren is door panelleden. Opvallend is dat bij

Noot voor de pers, niet voor publicatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Marloes Hingstman, communicatieadviseur Nationaal Programma Groningen via 06 15 55 70 44.

het stemmen de online besluitvorming wel als effectiever is ervaren. Het online werken ging volgens de panelleden niet ten koste van de kwaliteit van het advies.

Insteek van het onderzoek

De Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool onderzochten, onder leiding van onderzoekers Bettina Bock en Hiska Ubels, het functioneren van het Toukomstpanel. Ze deden onderzoek naar de samenstelling van het panel, de ervaring van panelleden, de politiek-bestuurlijke positie van het panel en de specifieke kenmerken van het advies in vergelijking met bestaande overheidsprogramma's en beleid. Deze analyses vormen de inhoud van het rapport *'Toukomst, de dromen en daden van inwoners voor de toekomst van Groningen'*. Na de zomer, als Provinciale Staten een besluit hebben genomen over het advies, volgt het laatste deel van de evaluatie: de ontvangst van het eindadvies van het Toukomstpanel door gemeenteraden en Provinciale Staten, de beoordelingscommissie en het bestuur van het nationaal programma. Dit onderdeel voegen zij dan toe aan het rapport.

Uniek voorbeeld van burgerparticipatie

Binnen Toukomst hebben inwoners van Groningen op talloze manieren hun mening gegeven over de toekomst van hun provincie en over projecten die daaraan bijdragen. Toukomst is een uniek voorbeeld van burgerparticipatie. Nooit eerder zijn inwoners zo rechtstreeks en massaal betrokken bij een project van deze omvang: 100 miljoen euro investeren in de toekomst van Groningen. Ook bij de uitvoering van de projecten hebben initiatiefnemers en inwoners een centrale rol.

Provinciale Staten besluiten naar verwachting op 30 juni over het *'Programmaplan Toukomst'*, dat is gemaakt op basis van het advies van het Toukomstpanel. De eerste Toukomstprojecten starten na de zomer van 2021.

Noot voor de pers, niet voor publicatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Marloes Hingstman, communicatieadviseur Nationaal Programma Groningen via 06 15 55 70 44.